

Uniek gebied verbouwen tot namaak Central Park?

Wethouder Revis: “Geen draagvlak voor dit plan”

Den Haag heeft een duingebied midden in de stad, de Scheveningse Bosjes. Het wordt hogelijk gewaardeerd door zowel Hagenaars als expats. De gemeente wil dit gebied samen met de Waterpartij en het Westbroekpark inpassen in een hoogwaardig stadspark vol activiteiten, het ‘Internationaal Park’. Het voorstel stuitte direct op veel verzet, niet alleen van omwonenden, maar in de hele stad. Er kwam al snel een bezwaarschrift, dat door bijna 7000 mensen ondertekend is. Op zondag 10 januari demonstreerden naar schatting 1500 mensen en 150 honden tegen deze plannen. Bij het bestuur van de Vrienden kwamen er opvallend veel e-mails binnen van verontruste leden met als teneur: wat doen jullie tegen deze dwaze plannen? Wij hebben midden januari samen met andere belangen- en bewonersorganisaties een gemeenschappelijke brief gestuurd naar het gemeentebestuur. Daarnaast hebben wij, net als veel andere groepen, een reactie met onze eigen specifieke punten ingezonden. Verderop in dit artikel vindt u een samenvatting daarvan.

Constantijn Huygens heet ons welkom in de Bosjes

De voorgeschiedenis

Het gebied tussen de binnenstad en Scheveningen, vanaf het Vredespaleis tot de nieuwbouw van het Internationaal Strafhof, wordt op de teken tafels in het stadhuis aangeduid als ‘Internationale Zone’. Naast veel Nederlandse instellingen zijn er inderdaad veel internationale organisaties gevestigd, vooral op het gebied van vrede en recht. Daarmee kan Den Haag zich profileren en dus ook geld verdienen. Naast veel Nederlanders wonen er in deze zone inderdaad nogal wat expats. Het duingebied in de zone moest volgens het masterplan bijdragen aan een goed vestigingsklimaat. Daarnaast speelde dit ‘Vredespark’ een grote rol in het bidbook ‘Den Haag culturele hoofdstad 2018’. Den Haag werd echter geen kandidaat voor 2018 en de crisis leidde tot vertraging bij de uitwerking van de parkvisie. De discussie

van de gemeente met omliggende bedrijven, omwonenden en belangenorganisaties als de Algemene Vereniging voor Natuurbescherming (AVN) en de Vrienden kreeg weinig vaart. Als Vrienden hebben wij een positief-kritische bijdrage geleverd aan het overleg. Toen er in een tussenrapport gesteld werd dat er meer activiteiten in het groengebied werden gewenst, hebben de AVN en de Vrienden aan de gemeente geschreven dat dit niet hun wens was. Rust is de belangrijkste eigenschap van het gebied. Meer georganiseerde activiteiten en de daarvoor benodigde bouwwerken en infrastructuur zouden deze eigenschap aantasten. Na een lange radiostilte meldde de AVN in september 2015 dat de discussie heropend was. Voor de betreffende begeleidingscommissie waren de Vrienden deze keer niet uitgenodigd. In een e-mail aan de projectleider heb ik mijn bevreemding daarover uitgesproken en naar de redenen gevraagd. Daarop is nooit enige reactie gekomen. Mensen die er wel bij waren vertelden dat het sterk eenrichtingsverkeer was. Er was nauwelijks discussie mogelijk over het ontwerp van de landschapsarchitecten. Van de inbreng van de AVN

Teldersweg: barrière voor voetganger, fietser, ruiter en fauna

e.a. is weinig overgenomen in het conceptvoorstel van de gemeente. Deze gang van zaken getuigt op zijn minst van een zekere slordigheid bij het inspraakproces. Of is er sprake van manipulatie als een stichting die voor de plannen van de gemeente is, wel uitgenodigd wordt en een grote vereniging als de onze die er kritisch tegenover staat, niet?

Viaduct Teldersweg; bosbeek in betongoot tegen leegloop

Het huidige plan

In het onlangs gepubliceerde plan wordt het groengebied Scheveningse Bosjes, de Waterpartij en het Westbroekpark het 'best verborgen groen van Den Haag' genoemd. Tot 2030 moet het getransformeerd worden tot – wat de gemeente noemt – “een kwalitatief hoogwaardig stadspark”, het Internationaal Park. Daarmee zou het vestigingsklimaat verbeterd worden. Achterstallig onderhoud aan groen en paden inhalen en gebieden beter met elkaar verbinden, dat zijn de trefwoorden. Concreet uitgewerkt betekent ‘verbinding’ een tunnel onder de Teldersweg, bruggen over de Waterpartij en over het Kanaal en een betonpad, zes meter breed en vijf kilometer lang, dat het mogelijk maakt een rondje te lopen (fietsen enz.) door het hele park. Het programma van activiteiten moet uitgebreid worden, er moet meer ‘reuring’ komen, dat wil zeggen meer evenementen en horecagelegenheden. Het is er nu te rustig, vindt de gemeente. De structuur van de Scheveningseweg zou gemarkeerd moeten worden door een witte bank op de stuifdijk. Bij de speeltuin komt een waterplas en een nieuw te graven bosbeek zou de plas gaan verbinden met de Waterpartij.

Waardering en kritiek

In onze schriftelijke reactie hebben we om te beginnen onze waardering uitgesproken over dat de gemeente het onderhoud van groen en paden gaat verbeteren en voor recreanten een mogelijkheid schept om de Teldersweg veilig te kruisen. Dit zijn echte verbeteringen, die hopelijk op korte termijn gerealiseerd kunnen worden. Er is ook een ander voorstel om de Teldersweg kunnen kruisen, namelijk een groen viaduct over de ter plaatse verdiepte weg. Dit heeft een aantal voordelen: meer groen, minder versterking, grotere sociale veiligheid en een veilige faunaroute. Wij vragen de gemeente daarom voorafgaand aan een besluit serieus studie te maken van dit alternatief. Veel van de andere door de gemeente voorgestelde ingrepen vinden wij onnodig of zelfs schadelijk voor dit unieke stadsgroen. Wij hebben gevraagd om het ambitiedocument met deze voorstellen voorlopig op de plank te leggen en over dit waardevolle groengebied echt in gesprek te gaan met *alle* relevante bewoners- en belangenorganisaties. Uiteraard hebben wij aangegeven daaraan graag een bijdrage te leveren. Daarbij hebben wij de volgende drie waarden genoemd die voor ons van belang zijn.

Belevingswaarde – groen en rust

Groen biedt voor de drukke stadsbewoner rust en ruimte voor lijf en ziel. Dit unieke groengebied moet niet veranderd worden in een namaak ‘Central Park’ vol reuring met grootse entreepleinen, een groot viaduct en een beeldbepalend pad (30.000 vierkante meter beton in het groen). Daarvoor zouden veel struiken gerooid en bomen gekapt moeten worden. Ook de Scheveningseweg is uniek: wie er rijdt, denkt even de stad uit te zijn. Waarom moeten bomen en struiken daar

Ook expats zitten niet om reuring verlegen

Impressie Scheveningse Bosjes

wijken voor een witte bank? Een bijzondere plek als het Indisch monument bij de Waterpartij vraagt ook om rust. Er is al behoorlijk wat reuring in het Westbroekpark; meer is niet nodig.

Gebruikswaarde – ruimte en veiligheid voor allerlei soorten recreanten

Voor de vele wandelaars, hardlopers, fietsers, ruiters die elk op hun eigen manier het gebied gebruiken, biedt het volop ruimte om te bewegen. Er is een grote variatie aan groengebieden, waarin ook plaats is om te spelen, barbecueën, picknicken en chillen. Wie in de zon wil zitten, kan naar het Westbroekpark; wie de schaduw preferereert, bezoekt de Scheveningse Bosjes. De verschillen maken het hele gebied uiterst waardevol. Het voorgestelde brede betonpad tast de variatie in allerlei opzichten aan. Bovendien is het niet veilig als allerlei soorten recreanten (zoals rennende kinderen, ouderen met een rollator, fietsers) tegelijk het pad gebruiken. Er is nog een ander risico: het rondje van vijf kilometer door het park heeft nog altijd ook een gelijkvloerse kruising met de Teldersweg, een onveilige plek om over te steken. De plannen leveren merkwaardig genoeg ook een nieuwe barrière voor recreanten op, namelijk de bosbeek. Alleen al daarom is dit kunstmatige stroompje in een betonnen goot een slecht idee.

Klimaatwaarde – temperen van hitte en wateropvang

Zowel afbeeldingen als teksten in het plan leiden tot de conclusie: er worden veel struiken geroid en bomen gekapt om een net park te maken met volop ruimte naast het pad. Kan Den Haag die bomen en struiken missen? Nee, want volgens onderzoek van Alterra Wageningen heeft Den Haag al betrekkelijk weinig stadsgroen en blijken een ander onderzoek is Den Haag in warme zomers de heetste stad van Nederland. In het concept 'Visie wijkgroen stadsdeel Centrum' blijkt de gemeente zich terdege bewust te zijn van dit probleem. Er wordt in de visie dan ook naarstig gezocht naar mogelijkheden om de binnenstad te vergroenen. Dat is moeilijk te realiseren. Het is dan des te merkwaardiger dat het besef van de klimaatwaarde van het groen geheel ontbreekt in de plannen voor het 'Internationaal Park'. Den Haag is al een van de meest versteende steden van Nederland. Als de stad dan ook nog groengebieden gaat verharderen, worden de problemen bij zomerse hitte en bij grote regenbuien nog groter. De leefbaarheid van de stad vereist meer groen, niet minder.

*Jacob Bijl, tekst en beeld
Werkgroep Stadsbeeld en Stadsgroen*